

Nr 358.

Godkänd av första kammaren den 15 juni 1921.

Godkänd av andra kammaren den 16 juni 1921.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel m. m.

(Sammansatta stats- och bevillningsutskottets utlåtande nr 13.)

Till Konungen.

Genom en den 4 februari 1921 dagtecknad proposition, nr 59, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet, med ändring av vad i statsverkspropositionen föreslagits om anvisande, för avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel, av ett förslagsanslag å 32,100,000 kronor samt beräknande för samma ändamål av ett förslagsanslag å 2,100,000 kronor, föreslagit riksdagen att

dels antaga ett här nedan intaget förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 199) angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

dels ock, för avsättning jämlikt sagda paragraf till statsverkets fond av rusdrycksmedel av det belopp, varmed inkomsterna av brännvinstillverkningskatt, rusdrycksförsäljningsmedel och maltskatt ävensom den år 1920 beslutade mertull å arrak och rom må för år 1922 komma att överstiga medeltalet av motsvarande inkomster för åren 1917, 1918 och 1919, anvisa ett förslagsanslag å 34,200,000 kronor.

Berörda författningsförslag är av följande lydelse:

»Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 199)
angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Härigenom förordnas, att 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Av statsverkets inkomster av brännvinstillverkningskatt, maltskatt och rusdrycksförsäljningsmedel ävensom den år 1920 beslutade mertull å arrak och rom skall, efter avdrag av vad på grund av särskilda bestämmelser restituerats av brännvinstillverkningskatte-, maltskatte- eller tullmedlen, till en särskild fond avsättas vad som för varje år överskjuter ett belopp av 41,900,000 kronor.

Skulle för tre på varandra följande år medeltalet av ovannämnda inkomster understiga 41,900,000 kronor, skall därefter vad som överskjuter detta medeltalsbelopp avsättas till fonden. På enahanda sätt förfäres, om därefter vid årligen verkställd uträkning finnes, att medeltalet av ovannämnda inkomster under närmast föregående tre år ytterligare nedgått.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då densamma, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling, och äger tillämpning jämväl å sådan i förordningen avsedd mertull å arrak och rom, som influtit före förordningens ikraftträdande.»

Det nu återgivna förslaget har sin grund däri, att genom riksdagsbeslut sistlidet år den dittills utgående stämpelskatten för punsch ersattes med en ökning av tullen å arrak och rom. Riksdagen uttalade i sin till Eders Kungl. Maj:t avlätna skrivelse angående denna sak, att riksdagen ansåge sig kunna förvänta, att Eders Kungl. Maj:t till innevarande års riksdag inkomme med förslag i syfte, att berörda tull-

ökning kunde tillföras rusdrycksmedelsfonden. Det är enligt riksdagens mening konsekvent att, på sätt i förslaget skett, låta tullökningen i fråga i förordningen intaga den plats, som förut innehafts av punschskatten. Med den i Eders Kungl. Maj:ts förslag givna formuleringen har emellertid den gamla punschskatten kommit ur räkningen vid den medeltalsberäkning, som omförmäles i andra stycket av 1 §. Detta torde icke hava varit avsett. Huru en ändring enligt riksdagens mening lämpligast syntts kunna ske, torde framgå av det följande.

Statsverkets inkomster av brännvinstillverkningskatt, rusdrycksförsäljningsmedel, maltskatt och punschskatt hava enligt rikshuvudboken för nedan angivna år uppgått till följande belopp:

för år 1913	kronor	29,483,316
» » 1914	»	28,447,785
» » 1915	»	46,788,549
» » 1916	»	43,622,044
» » 1917	»	21,379,475
» » 1918	»	13,147,602
» » 1919	»	21,885,273
» » 1920	»	53,014,572.

Av denna sammanställning framgår, att medeltalet för åren 1917, 1918 och 1919, i runt tal 18.8 miljoner kronor, är lägre än något annat medeltal för tre på varandra följande år. I årets statsverksproposition ävensom Eders Kungl. Maj:ts till riksdagen nu avlätna proposition med förslag angående nya inkomstberäkningar har det också beräknats, att det belopp, varmed inkomsterna av brännvinstillverkningskatt m. m. komma att överstiga nämnda siffra 18.8 miljoner kronor, skall avsättas till rusdrycksmedelsfonden. Det angivna beloppet, 18.8 miljoner kronor, kommer i själva verket att bliva det avgörande för storleken av avsättnin-garna till rusdrycksmedelsfonden, ända tills det inträffar, att summan av brännvinstillverkningskatt, rusdrycksförsäljningsmedel, maltskatt och punschskatt eller mertull å arrak och rom för tre på varandra följande år understiger tre gånger 18.8 miljoner, d. v. s. 56.4 miljoner kronor. Då siffran för år 1920 är så hög som cirka 53 miljoner kronor och under innevarande år med säkerhet redan influtit väsentligt mer än skillnaden mellan 56.4 och 53 miljoner kronor, är det tydligt, att år 1920, det sista då punschskatten utgick, icke kan komma med bland tre sådana på varandra följande år, för vilka medeltalet understiger 18.8 miljoner kronor.

Därest nu i båda styckena av 1 § i förordningen om statsverkets fond av rusdrycksmedel det där angivna beloppet 41.9 miljoner kronor — en siffra som uppenbarligen numera saknar all betydelse — utbytes mot den siffra, 18.8 miljoner kronor, som enligt nu gällande grunder hädanefter kommer att utgöra en högsta gräns, vinner man ej blott att bestämmelsen i första stycket åter blir att betrakta såsom huvudstadgande, utan även att en ytterligare omformulering av andra stycket göres onödig. Av vad ovan anförts framgår nämligen, att den gamla punschskatten icke kan få någon som helst praktisk betydelse, när det gäller att erhålla ett medeltal, som är lägre än 18.8 miljoner kronor.

Riksdagen har därför vidtagit en sådan ändring i 1 § av berörda förordning, att beloppet 41,900,000 kronor i båda styckena utbyts mot 18,800,000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen, som icke kunnat i oförändrat skick bifalla Eders Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framlagda förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel, för sin del antagit berörda förslag med den ändring att siffran 41,900,000 kronor i såväl första som andra styckena av 1 § ersatts med siffran 18,800,000 kronor.

Den i propositionen gjorda hemställan om anvisande av visst förslagsanslag för avsättning av medel till statsverkets fond av rusdrycksmedel har nu i Eders Kungl. Maj:ts proposition den 6 juni 1921, nr 368, med förslag angående nya inkomstberäkningar för 1921 års tilläggsstat och 1922 års riksstat m. m. blivit av Eders Kungl. Maj:t återkallad, och har därför icke föranlett något beslut av riksdagen.

Stockholm den 16 juni 1921.

Med undersåtlig vördnad.